Barva-bladet

Ett informationsblad för Barva Bygdegemenskap nr 46. Nr 2 år 2015.

Utgivare: BarvaBygden.se och samordnare är Anne Ivarsson, tel: 016-92043

E-post: ivarssonanne@gmail.com

På internet: http://www.barvabygden.se/bb-46.htm

Barva Framtid har den 1/1 2012 bytt namn till **BarvaBygden.se** Vi har bara bytt namn och inget annat är ändrat!

Medlemmar i BarvaBygden.se är alla, som är intresserade av Barva och BarvaBygden! Ingen kan göra allting, men alla kan göra någonting! Ingenting är omöjligt för en Barvabo!

Nu är hösten här igen. Tror det är fler än jag, som tycker att vi haft alldeles för lite sol i sommar. Vi håller tummarna för att vi slipper allt för mycket lera i höst och slasket i vinter.

Vi i styrelsen, vill tacka alla, som varit med på aktiviteterna i år, även om de inte varit jättemånga. Vi ser gärna, att flera vill vara med oss och vill vara engagerade. Då det börjat tunt med folk runt bordet på våra möten. Vi ser gärna, både nya och gamla ansikten kring bordet och på våra aktiviteter. Våra möten är öppna för alla, så alla är välkomna och vara med.

Kvar för i år är julmarknaden den 5/12 kl. 10.00-15.00.

Med det vill vi i styrelsen, önska alla God Jul och Gott Nytt År.

Har ni tips, idéer eller frågor, tveka inte att komma på ett möte eller höra av er till mig.

Årsmöte 2016 med Barvabygden.se blir torsdagen den 10 mars kl. 19.00 i Föreningenslokalen, Bygdegården.

Alla är Varmt Välkomna!

Jag finns på 0709-41 04 41 eller angelicajansson88@hotmail.com

Mvh Angelica "Ankan" Jansson, ordförande

Foto Anne Ivarsson

Så här kunde det se ut! Foto Per Wiklund

Om mjölk och mjölkskjutsar

Mjölk, en produkt, som är själva grunden för alla människor och däggdjur. Om allt fungerar som det ska är mjölk det första vi äter efter födelsen. Mjölk från mamman. Så småningom blir det fast föda med komjölk som dryck. Men också många produkter med mjölk i.

Om vi går ett par hundra år bakåt i tiden bodde huvuddelen av befolkningen på landsbygden. För de tätortsboende var det inte långt till en bonde med kor.

Med litermåttet med långt handtag mättes mjölken upp till den egna mjölkkannan. Varje torpare hade någon eller några kor för det egna hushållet och kanske för att sälja något. För

statarna kunde mjölken vara en del av lönen.

Om vi går ca 80 år tillbaka, lär det ha funnits kanske 50-70 torp och gårdar i Barva med mjölkkor. I dag är det en mjölkgård kvar.

Alla kärnade sitt eget smör och gjorde sin egen ost och sin egen "surmjölk". Överskottet kunde säljas på marknaderna i städerna.

Allt efter som industrialiseringen kom och städerna växte måste råvaran transporteras närmare kunden. Bönderna gick samman i ekonomiska föreningar och mejerier kom till i städerna. Mjölkcentralen i Eskilstuna startade 1915. Från början var det häst och vagn som gällde. För barvabönderna var Eskilstuna och Strängnäs mottagarna. Så småningom enbart Eskilstuna. Bönderna i södra Barva körde bl. a. sin mjölk till Eklången och Ärla för transport

med tåg till mejeriet i Eskilstuna. Mejeriet låg intill Södra station.

Då mjölken var en färskvara som snabbt skulle kylas ned och sedan transporteras blev lastbilen en stor tillgång. Mjölkbilarna började rulla och i Eskilstuna startade Mjölkcentralen eget åkeri för att klara detta. Södra åkeriet.

Varje bonde fick ett antal 50-litersflaskor till sitt förfogande. Dessa flaskor skulle stå på mjölkpallen vid en viss tid då mjölkbilen kom. Då togs den färska mjölken och tomflaskor ställdes av. Man kunde då också få "skummjölk" tillbaka att användas till kalvarna, samt rekvirera ost, smör och andra varor till hushållet.

Logistiken för att få detta att fungera var omfattande. Mjölkbilen skulle gå sju dar i veckan, året runt.

Under 4 månader 1961 körde jag mjölkbil. Ett slitgöra. Det kunde hända att någon bonde ville skicka en kalv eller något annat med mjölkbilen och ibland att man skulle gå till bolaget o ta ut ransonen.

Jag startade vid 7-tiden på morgonen från åkeriet, körde mot Hammarby för att plocka av tomflaskor och vidare mot Kjula för hämtning väster om Ärlavägen, samt ytterligare avlastning av tomflaskor, för att kunna arbeta på flaket. Vidare genom skogarna mot Nastorp och Ribbingelund för att hitta Barva igen vid Långsved. Sedan genom södra Barva, vidare lite Ärla och Kjula för att komma till Barva igen vid Lerböle. Sista Barvagården var Stora Grindhammar, för att sedan rulla mot mejeriet med två varv flaskor på hela flaket. En full

flaska väger ca. 60 kg. Somliga mjölkpallar var ca. 1.20 m. höga och andra var 70 cm. Bonden fick betalt efter kvalité på mjölken.

Tänk er, 30 grader varmt och 4 timmar på flaket.

I mitten på 1960-talet tar tankbilarna över hämtningen. I dag går Barvamjölken till Stockholm. Mjölk, en vara, jag inte kan låta vara.

Rune Johansson

Sommarbingo

IF hade 11 st. bingokvällar på måndagskvällar i somras.

kväll 2 st husbilar in på gården bland alla andra bilar. Ut hoppar 2 kvinnor, som säger: Oi, vad vi har kört, vi kommer från Småland!

Det är fantastiskt för en liten idrottsklubb, att kunna ha ett evenemang, som hjälper till, att få in pengar, som får klubben att överleva.

Plus, alla de, som jobbar ideellt! tack dem!

Barva IF

Barva IF har under året inte haft så många aktivitet för barn och ungdom.

I Bygdegården har vi familj/ungdomsträff på söndagar kl. 14 – 16, med innebandy, bollekar och motionsrunda i skogen bakom bygdegården. Gymnastik på måndagar kl. 18.30 -19.30.

Pilängen IP: Fotboll a-lag. Kjula Kungsvallen: Bordtennis och Kjula skola gymnastiksal: Innebandy

Just nu jobbas det med att få igång barngymnastik i Kjula skola till våren 2016. Vi återkommer vilken dag och för vilka åldrar.

Vi undrar, vad ni vill ha för aktivitet på hemmaplan?

Finns det något intresse för vuxenbandy i bygdegården, danskurser eller något annat?

Hör av er till Maud Svensson 070-3985101 eller meil: maud.svensson@eskilstuna.se

Barva IF upp en division 2016!

Under ledning av de trogna tränarna Christer Engström och Anton Engström, som coachat laget med stor entusiasm, så spelar Barva IF i division VI nästa år.

Ja, naturligtvis är det de unga fotbollskillarna, som har gjort det stora jobbet på fotbollsplanen. Det har blivit många segrar under säsongen så det är förståeligt att killarna får möta spelare i en högre division.

Många av spelarna har släktanknytningar till fotbollsspelare, som tidigare fört Barva IF upp i divisionerna. Mycket glädjande!

Nästa år kan det bli lite lokalderbyn och det är ju alltid roligt. Barva IF ser fram emot ett roligt fotbollsår tillsammans med er alla i bygden!

Vid pennan Margarete Åkergren sekr.

Barva - Ärla LRF

Året har rullat på bra. Vädret har pendlat väldigt men nu är förhoppningsvis allas åkrar tröskade och vallarna skördade så alla har mat till vintern.

Vi har under året hunnit med många träffar och setts på olika tillställningar.

Vi har bland annat gjort studiebesök på brandstationen i Ärla, på spannmålssilon i Skogstorp och på Hammarby Grisgård.

Sedan har vi självklart haft vår årliga veteranplöjning och höhässining.

Kommande år planerar vi att hinna med julbord, Årsmöte 26/11, Bowling, Arsenalen, Lista rally och ett planerat studiebesök inom frukt och bär.

Med vänlig hälsning Angelica Jansson sekreterare LRF

Fältstationen Rördrommen

har inget färdigt årsprogram för 2016. Det enda som är klart är att vi startar lördag 5 mars med örnräkning på närmare 100 platser och har sedan dess

Öppet Hus alla röda dagar i almanackan även alla tre dagar vid Påsk.

Vi kommer att ha skolverksamhet 16 maj tom 4 juni. Söndag 22 maj kl. 10.00 har vi friluftsgudstjänst.

Vi kommer att ha en vandring på stigen från Fältstationen till Strand. Stigen får en viss upprustning. Det blir även en vandring i naturreservatet, men datum är inte bestämt.

Sten Ullerstad

Information som rör Barva

Bussarna till Barva får en ny turlista den 13 december med något färre turer. Man tar bort linjer med färre än 5 resande. Detta görs av besparingsskäl och jag har svårt att argumentera emot. Anropsstyrd trafik ska utredas. Den innebär tidtabellsstyrd trafik, men man måste meddela sitt resande. Då kan man använda mindre fordon och bara köra när det finns resenärer.

Belysningar på landsbygden ska utredas under mandatperioden.

Bredband i Barva har startats upp så tillvida att ansökan om statsbidrag har lämnats in. Det handlar om ungefär samma geografiska område, som idag har SEVAB, som nätägare.

Kommunen blir delaktig i att knyta ihop Eskilstuna med Strängnäs genom Barva.

Arne Jonsson ordf. i Landsbygdsrådet

Att hänga hö.

Ser man tillbaka cirka 60 år i tiden var det den metod, som användes för att få vinterfoder till kor och hästar och även till får och getter. Det finaste höet skulle hästarna ha. För att få fram bra kvalité gällde det att torkningen fungerade. För varje gård med djur gällde det att ha ett lager hö för vintern. Därför var hässjor det man såg överallt efter vägarna. Korta hässjor eller långa hässjor, stånghässjor eller hässjor med ståltråd mellan varven.

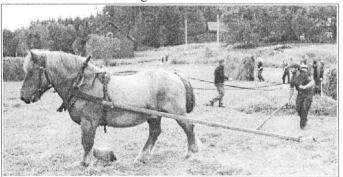
I dag ses hässjor som ett kuriosa, sedan skulltorkar och framför allt ensilaget, blivit det vanliga. Men utan historien kan vi inte rätt förstå utvecklingen. Att förstå, vilket hårt arbete varje djurägare gjorde för att förse djuren med mat, ger perspektiv till dagens djuruppfödning.

Därför har Barva-Ärla LRF-avdelning under ett antal år, inbjudit intresserade att prova på, att hässja hö. Ävenså i år. En klar minoritet av de som kom var sådana som i sitt yrkesliv gjort detta. Det var både unga och gamla som kom och speciellt många barnfamiljer. Även Johan kom med sin ardennerhäst, som drog släpräfsan. Så började hässjorna att växa upp.

Många tog chansen att få känna på ett utdött arbetssätt. Gemenskapen blir stor när man hjälps åt. Men jag tror inte att vi kan sätta oss in i vilket "slaveriarbete" det var att få upp höet på hässjorna när man såg hur regnmolnen närmade sig. När det var torrt skulle det lastas på vagnar och köras hem för att läggas upp på skullen.

Men det är ett fantastiskt sätt, att få lära känna historien, att själv få vara med.

Tycker Rune Johansson som skev och Kjell Ivarsson som fotograferade.

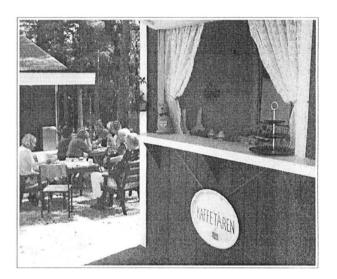
Artikel är publicerad i "Dymlingen" nr 4-5 2015 under rubriken "Höhässning på gården Furukulla". Dymlingen är Södermanlands hembygdsförbunds tidskrift.

Tisdagskvällar!

Jag tror att vi numera ser veckan från tisdag till tisdag, kvällen som vi är kreativa, kvällen vi har det mysigt tillsammans, kvällen då vi skrattar så tårarna rinner, kvällen då vi även är allvarliga och diskuterar händelser i våra liv eller i världen.

Det har sytts både kuddar, gardiner, blusar klänningar mm. Det finns ingen ände.

När jag drog igång dessa kvällar så trodde jag att vi skulle få det trevligt och roligt, men kunde inte drömma om att det skulle bli <u>så</u> härligt! Gittan Lindeberg

"Kaffetåren"

Jag har sedan den 9 maj ett litet kafé på lördagarna i ett av lottstånden vid Barvagården.

Fantastiska lördagar med många trevliga och glada kaffegäster.

Jag har har nu sedan kylan så sakta krypit på oss flyttat in mitt lilla kafé till föreningslokalen.

Jag har öppet lördagar mellan 11.00-15.00. Jag bakar färska bullar och matbröd varje lördagsmorgon. Jag serverar nu även soppa!

Så alla gamla och nya gäster är Hjärtligt Välkomna för en trevlig stund. Här umgås vi både stora och små! Även "Fyrbenta gäster" är välkomna! Gittan Lindeberg

Biblioteket

Vi har ett "minibibliotek" i Barva Bygdegård i danshallen till höger vid entren! Här kan du lämna några av dina lästa böcker hemifrån och låna några nya! Gratis och enkelt.

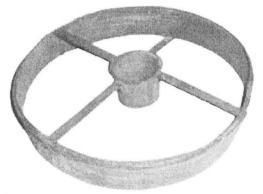
Vad har Hembygdsföreningen gjort i sommar?

Vi, som arbetar med Hembygdsmuseet har sett, att det finns ett mycket stort intresse bland besökarna för vår verksamhet, inte bara bland de äldre, utan även hos barn och ungdomar.

Det har vi sett när vi haft öppet vid midsommar och Barvadagen. Vi ville utöka öppethållandet av museet och beslöt att på prov, hålla öppet ett antal lördagar under sommaren, för att kolla intresset för detta. Efter en något blygsam inledning tycker vi, att antalet besökare ökat. Framförallt har många av de som kommit, varit otroligt nyfikna och intresserade, vilket gläder oss mycket.

Ärtrensare, användes för att sortera ärtor. Från Harsätter

Brödmått, användes vid bakning av brödkakor från Mosstorp

Vi tar fortfarande tacksamt emot föremålfoton mm. till museet. Bland de föremål, som senast skänkts till museet, kan nämnas en ärt rens, som kommer från gården Harsätter.

En mycket positiv samverkanseffekt har vi haft genom det kafé som Gittan Lindeberg drivit i sommar. Man kunde ta en titt på museet och efteråt fika och få en pratstund.

Det har varit en social träffpunkt med andra ord, ett koncept som uppmuntrar till att upprepas nästa sommar.

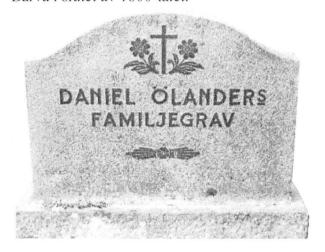
Söndagen den 23:e augusti anordnade Barva Hembygdsförening i samarbete med Kafjärdens Församling, en "Historisk Gudstjänst".

Rune Johansson berättade om Barva kyrkas historia, vidare visades ett urval av dess textilier och silver.

Vår kyrkoherde Marieanne Mossklint höll en Gudstjänst i en gammaldags stil, utan att för den skull bli långrandig.

Kantor Sven-Erik Sieurin berättade, om de psalmer av äldre ursprung, som valts ut för gudstjänsten.

Som postludium spelade han ett stycke folkmusik, polskan "Tras-Erkers byxor", komponerat av Daniel Ölander, som var klockare i Barva i slutet av 1800-talet.

Efter Gudstjänsten företogs en kyrkogårdsvandring. Som avslutning samlades vi uppe på åsen vid den vackra gamla sextonhundratals klockstapeln för att avnjuta vårt eget medhavda kaffe.

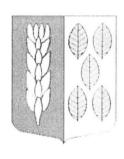
Nedtecknat av Kjell Ivarsson.

Bli medlem du också, endast 100 kr/år! P-giro 84 75 73-3 Barva Hembygdsförening. Ordförande Kenth Sandberg, 073-645 96 10, matte_kstad@bredband.net Årsmöte BarvaBygden.se torsdagen 10 mars 2016 kl. 19.00 i Bygdegården, Föreningslokalen.

Alla är Varmt Välkomna!

Medlemmar i BarvaBygden.se är alla, som bor i eller är intresserade av Barva och BarvaBygden!

Vad vill du ha med i Barva-bladet? Kom med idéer och förslag! Stoppdatum för material till nr 47 är 1 juni 2016. Vi vill gärna ha hjälp med bladet! Kom med idéer!

Känner du någon, som vill ha "Barva-bladet" hemskickat? Sätt in 60 kr på pg 84 75 73-3 (Barva Hembygdsförening). De fyra kommande numren av "Barva-bladet" kommer med posten. (2 nr/år.) Glöm ej namn och adress!

BarvaBygden erbjuder Barvavapnet, som dekaler och flaggor i olika storlekar och priser. 10 kr - 650 kr, kontakta ordför. Angelica Jansson 0709-41 04 41

Julmarknad

Barva Bygdegård Lördagen den 5 december kl. 10.00 -15.00

Julmarknad i Danshallen Café, Tomte och lotterier mm! Göran Axelsson underhåller med sång och musik Hembygdsmuséet öppet Loppis i Bygdegården

Välkomna!

Bokning av bord: Julmarknaden Gun-Britt Svensson 016-931 15 Loppisbord Bertil Zentio 070-538 68 13

Arrangör: BarvaBygden.se med Barvas föreningar i samverkan!